

Kalatalouden toimialakatsaus 2023

Joonas Valve, Lauri Vesala ja
Jari Setälä

Luonnonvara- ja
biotalouden tutkimus
11/2024

Sisältö

Kalatalouden tuotot kasvoivat	4
Merikalastuksen nettotulos heikkeni	7
Sisävesikalastuksen kannattavuus vahvistui merkittävästi	10
Vesiviljelyn kannattavuus parani	12
Jalostustoimialan kannattavuus heikkeni huomattavasti	14
Kalatukkukaupan tuotot kasvoivat	15
Vähittäiskaupan kannattavuus kasvoi	18
Menetelmät ja tulosten luotettavuus	19
Viitteet	22
Liitteet	23

 Kalatalouden
Kannattavuustilastot

Yhteenveto

Kalatalouden toimialakatsauksessa kuvataan suomalaisen kaupallisen kalastuksen, vesiviljelyn, kalanjalostuksen, kalatukkukaupan ja kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan taloudellista tilaa. Vuoden 2022 tiedot ovat ennakkollisia ja sitä aiempien vuosien tiedot lopullisia. Katsauksessa tarkastellaan yrityksiä, joiden päätoimiala on jokin kalatalouden toimialoista. Poikkeuksena kalastus, jossa ovat mukana kaikki saalista ilmoittaneet kaupalliset kalastajat.

Vuonna 2022 kalatalousalalla toimi 1 775 yritystä. Yrityksistä noin 77 prosenttia harjoitti kaupallista kalastusta. Kalatalouden kokonaistuotot olivat 936 miljoonaa euroa. Kalatalouden jalostusarvo oli 140 miljoonaa euroa ja työllistävyys 2 101 henkilötyövuotta. Tuottojen sekä jalostusarvon perusteella suurin toimiala oli kalanjalostus. Myös henkilöstöä oli eniten jalostusyritysten palveluksessa.

Kalatalouden kokonaistuotot kasvoivat neljä prosenttia edellisvuodesta. Etenkin tukkukaupan (24 %) ja vesiviljelyn (11 %) tuotot kasvoivat. Vähittäiskaupan tuotot kasvoivat myös hienoisesti (1 %). Merikalastuksen tuotot sen sijaan vähenivät lähes viidenneksen. Sisävesikalastuksessa (-1 %) ja jalostuksessa (-4 %) taas nähtiin hienoista laskua.

Kalatalouden nettotulos kasvoi edellisvuodesta huomattavasti ja oli yhteensä 4,7 miljoonaa euroa. Suurin nettotulos (14,5 miljoonaa euroa) kirjattiin tukkukaupassa. Myös merikalastuksen, sisävesikalastuksen ja vähittäiskaupan nettotulokset olivat positiivisia. Vesiviljelyn muut tuotantosuunnat tuottivat voittoa, mutta kiertovesiviljelyn suuret tappiot käänivät koko toimialan tuloksen negatiiviseksi. Myös jalostuksen tulos oli tappiollinen.

Vuonna 2022 isojen trooliyritysten tuotot olivat 18 miljoonaa euroa, mikä on yhdeksän prosenttia vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Nettotulos heikkeni edellisvuodesta ja oli 1,5 miljoonaa euroa tappiollinen. Pienten trooliyritysten tuotot laskivat 57 %. Pienten trooliyritysten nettotulos laski 93 % ja oli 0,3 miljoonaa euroa. Rannikkokalastuksen nettotulos vahvistui ja oli 5 miljoonaa euroa. Myös sisävesikalastuksen tulos parani ja oli 1,8 miljoonaa.

Suomeen tuotiin 97 miljoonaa kiloa kalaa ja kalatuotteita vuonna 2022. Edellisvuoteen verrattuna tuontimäärä kasvoi yli kuudella miljoonalla kilolla. Tuonnin arvo kasvoi 192 miljoonalla eurolla 652 miljoonaan euroon. Suomesta vietiin kalaa ja kalatuotteita 106 miljoonaa kiloa vuonna 2022. Viennin määrä kasvoi 27 miljoonalla kilolla edellisvuodesta. Viennin arvo, 310 miljoonaa euroa, kasvoi 126 miljoonalla eurolla. Sekä tuonnin että viennin kasvu johtui pääosin Norjassa kasvatetun tuoreen lohen läpiviennistä muualle Eurooppaan. Läpiviennin arvo kasvoi 130 miljoonasta eurosta 234 miljoonaan euroon.

Asiasanat: kalanjalostus, kalan vähittäiskauppa, kaupallinen kalastus, sisävesikalastus, kalatalous, kalatukkukauppa, taloudellinen analyysi, toimialakatsaus, vesiviljely

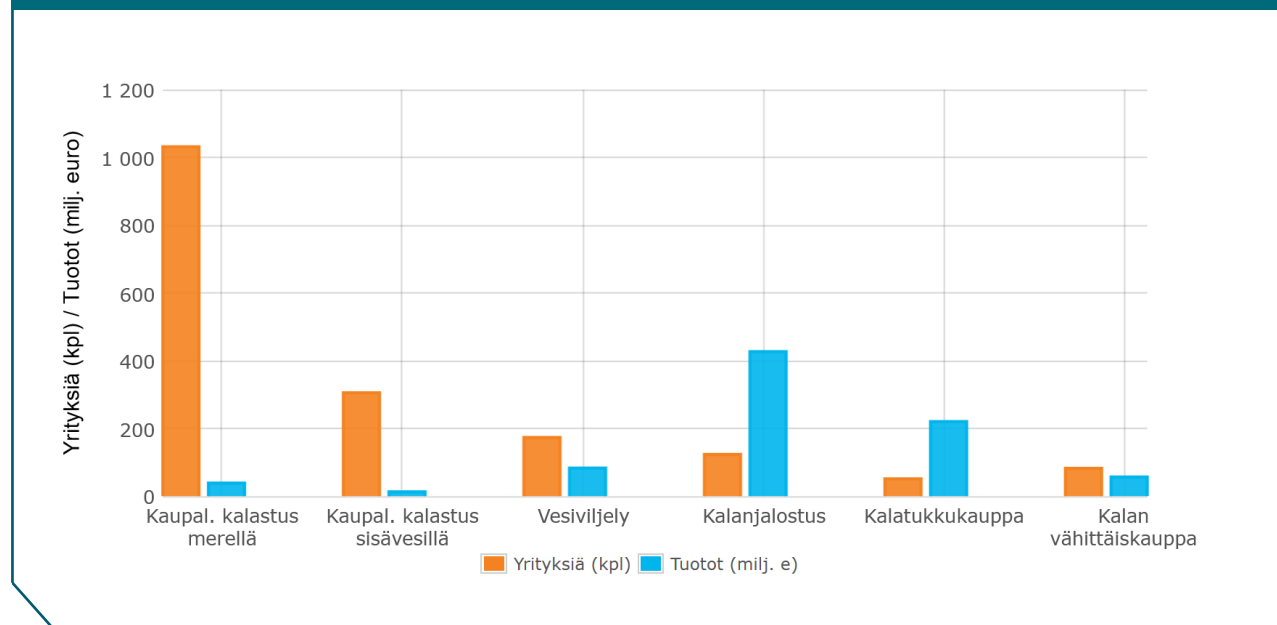
Kalatalouden tuotot kasvoivat

Vuonna 2022 kalataloudessa toimi 1 775 yritystä. Kalatalouden tuotoista suurin osa syntyi kalanjalostuksessa sekä -tukkukaupassa.

Kalatalouden tuotot olivat 936 miljoonaa euroa, mikä on neljä prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Tuottojen kasvu painottui tukkukauppaan ja vesiviljelyyn, kun taas kaupallisessa kalastuksessa ja jalostuksessa nähtiin laskua. Kalatalouden jalostusarvo laski 7 prosenttia ja oli 140 miljoonaa euroa.

Lohikalojen keskihinta oli vuonna 2022 poikkeuksellisen korkea, mikä lisäsi merkittävästi vesiviljelyn ja tukkukaupan tuottoja. Jalostukselle raaka-aine oli kallista. Venäjä hyökkäys Ukrainaan nosti energiakustannuksia, mikä vaikutti erityisesti troolikalastuksen ja jalostuksen kannattavuuteen.

Kuva 1. Kalatalouden toimialojen yritysten lukumäärät ja tuotot vuonna 2022

Taulukko 1. Kalatalouden toimialojen yritysmäärät, henkilötyövuodet, tuotot ja jalostusarvo vuonna 2022.

Toimiala	Yrityksiä, kpl	Muutos v:sta 2021, %	Henkilöstö, htv	Muutos v:sta 2021, %	Tuotot, Milj. €	Muutos v:sta 2021, %	Jalostusarvo, Milj. €	Muutos v:sta 2021, %
Merikalastus	1053	2	134	-31	34	-17	15	-29
Sisävesikalastus	317	4	62	2	14	-1	6	-13
Vesiviljely	156	-10	386	-2	98	11	24	31
Jalostus	117	-5	894	3	438	-4	45	-18
Tukkukauppa	51	0	450	3	291	24	38	4
Vähittäiskauppa	81	-1	175	-1	61	1	11	-6
Yhteensä	1775	1	2101	-2	936	4	140	-7

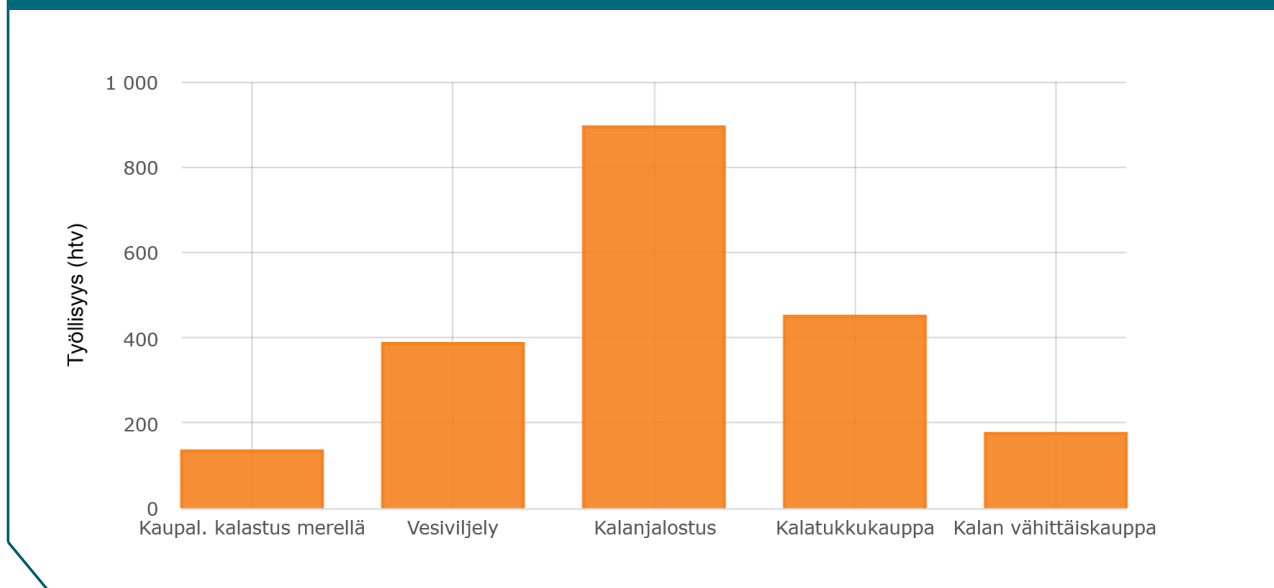
Kalanjalostus oli hyvin keskittynyttä: kymmenen suurinta yritystä tuotti 86 prosenttia koko toimialan liikevaihdosta. Kaupallisen kalastuksen keskittyminen väheni hieman edellisestä vuodesta.

Kalatalouden työllistävyys oli 2 101 henkilötyövuotta. Kalanjalostus työllisti yli 40 prosenttia kalatalouden henkilötyövuosista. Alkutuoannon osuus työllisyydestä oli noin 28 prosenttia (taulukko 1). Kalatalouden kokonaistyöllistävyys väheni noin kaksi prosenttia. Merikalastuksen työllistävyys väheni lähes kolmanneksen, kun muilla aloilla nähtiin joko hienoista kasvua tai heikentymistä.

Taulukko 2. Kalatalouden toimialojen kymmenen suurimman yrityksen osuus (%) toimialan kokonaistuotoista vuosina 2014-2022.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Merikalastus	50	47	48	43	49	49	45	49	45
Sisävesikalastus							30	35	32
Vesiviljely	51	51	53	56	57	53	58	68	72
Jalostus	85	83	84	85	88	88	88	88	86
Tukkukauppa	83	83	85	85	85	84	85	80	81
Vähittäiskauppa	86	86	87	88	84	82	81	74	75

Kuva 2. Kalatalouden toimialojen työllisyys (htv) vuonna 2022.

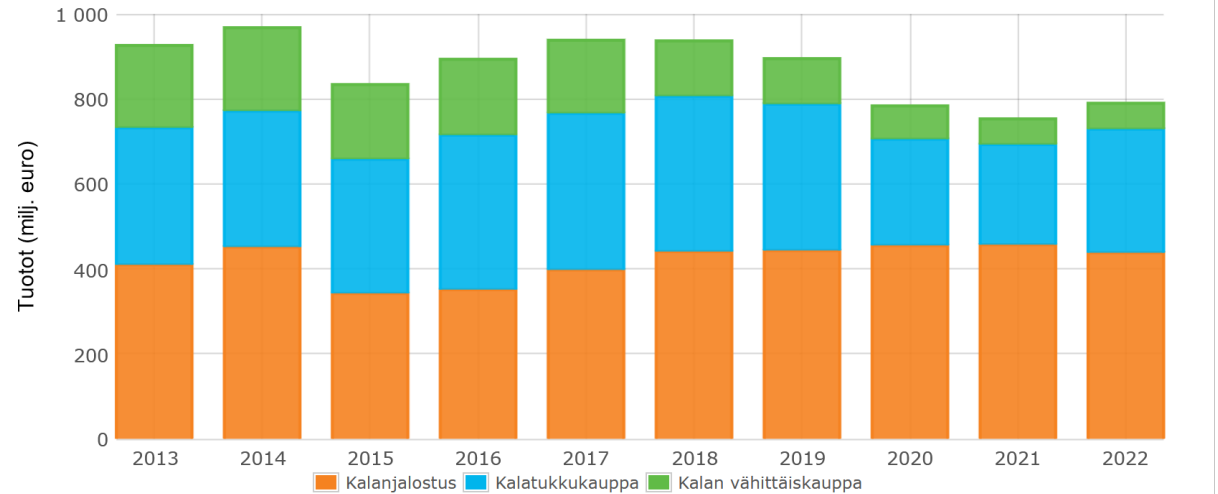

Kaupallisen kalastuksen nettotulos oli 5,5 miljoonaa euroa, josta suurin osa syntyi merialueella. Vesiviljelyn nettotulos oli tappiollinen. Jalostuksen nettotulos oli yli 11 miljoonaa euroa tappiollinen.

Suomeen tuotiin 97 miljoonaa kiloa kalaa ja kalatuotteita vuonna 2022. Edellisvuoteen verrattuna tuontimäärä kasvoi yli kuudella miljoonalla kilolla. Tuonnin arvo, 652 miljoonaa euroa, kasvoi 192 miljoonalla eurolla. Arvoltaan tärkeimmät tuontituotteet olivat tuore lohi, tonnikalasäilykkeet ja tuore lohien ja taimenen filee. Pääosa tuonnin kasvusta selittyy Norjasta tuodun lohien läpiviennillä Suomen kautta muualle Eurooppaan.

Suomesta vietiin kalaa ja kalatuotteita 106 miljoonaa kiloa vuonna 2022. Viennin määrä kasvoi 27 miljoonalla kilolla edellisvuodesta. Viennin arvo, 310 miljoonaa euroa, kasvoi 126 miljoonalla eurolla. Norjasta tuodun tuoreen kokonaisen lohien edelleen viennin arvo muualle Eurooppaan kasvoi 130 miljoonasta eurosta 234 miljoonaan euroon.

Kuva 3. Kalanjalostuksen, tukkukaupan ja vähittäiskaupan yhteenlasketut reaalitytuotot vuosina 2013–2022.

► Tilastotietokanta: Kalatalouden tuotot

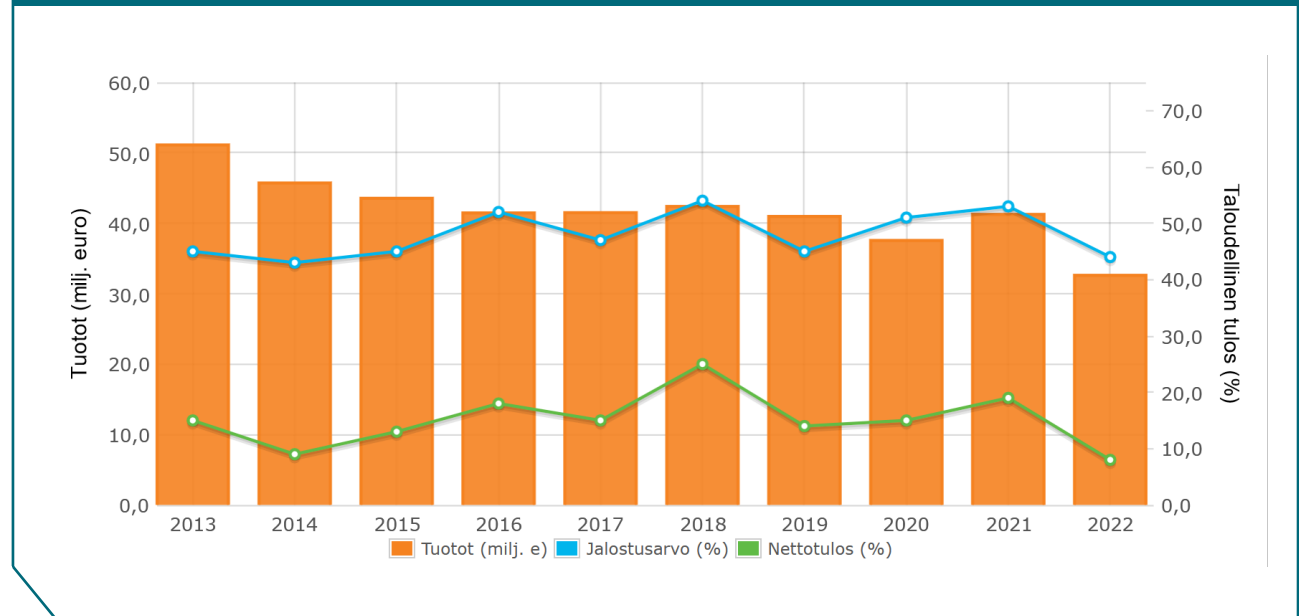
Merikalastuksen nettotulos heikkeni

Vuonna 2022 merialueella toimi 1 053 kaupallista kalastusyrittästä (liite 1), jotka työllistivät yhteensä 134 henkilötyövuotta. Suurin osa kalastusyrittäistä on rannikkokalastusyrittäisiä, jotka ovat luokiteltu liikevaihdon mukaan yli ja alle 10 000 euron yrityksiin.

Kalastusyrittäjien yhteenlasketut tuotot olivat 34,2 miljoonaa euroa vuonna 2022. Laskua vuodesta 2021 oli 17 prosenttia (kuva 4). Troolarit kattoivat lähes 70 prosenttia merikalastuksen tuotoista. Isojen troolareiden tuotot vähenivät edelleen ja nettotulos pysyi tappiollisena. Myös pienten troolareiden kannattavuus heikkeni merkittävästi. Tuotot vähenivät lähes 60 prosenttia ja nettotulos jäi vaivoin positiiviseksi. Tuloksen heikkeneminen johtui pääasiassa Ukrainan sodan aiheuttamasta polttoaineiden hinnan noususta.

Yli 10 000 euron liikevaihdon rannikkokalastusyrittäjät tekivät jälleen hyvän tuloksen, 5,0 miljoonaa euroa. Pienet rannikkokalastusyrittäjät tekivät nollatuloksen. Nettoinvestointien summa oli 3,7 miljoonaa euroa. Pienten troolareiden omavaraisuus ja maksuvalmius olivat hyvällä tasolla. Isojen troolareiden omavaraisuus oli tyydyttävä sekä maksuvalmius heikko. Rannikkokalastusyrittäjien omavaraisuusaste oli hyvä. Maksuvalmius taas oli suuremmilla (yli 10 000 €) tyydyttävä ja pienemmillä hyvä.

Kuva 4. Merikalastusyrittäjien tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2013–2022.

Trooliyritykset kattavat merikalastuksen tuotoista noin kaksi kolmasosaa.

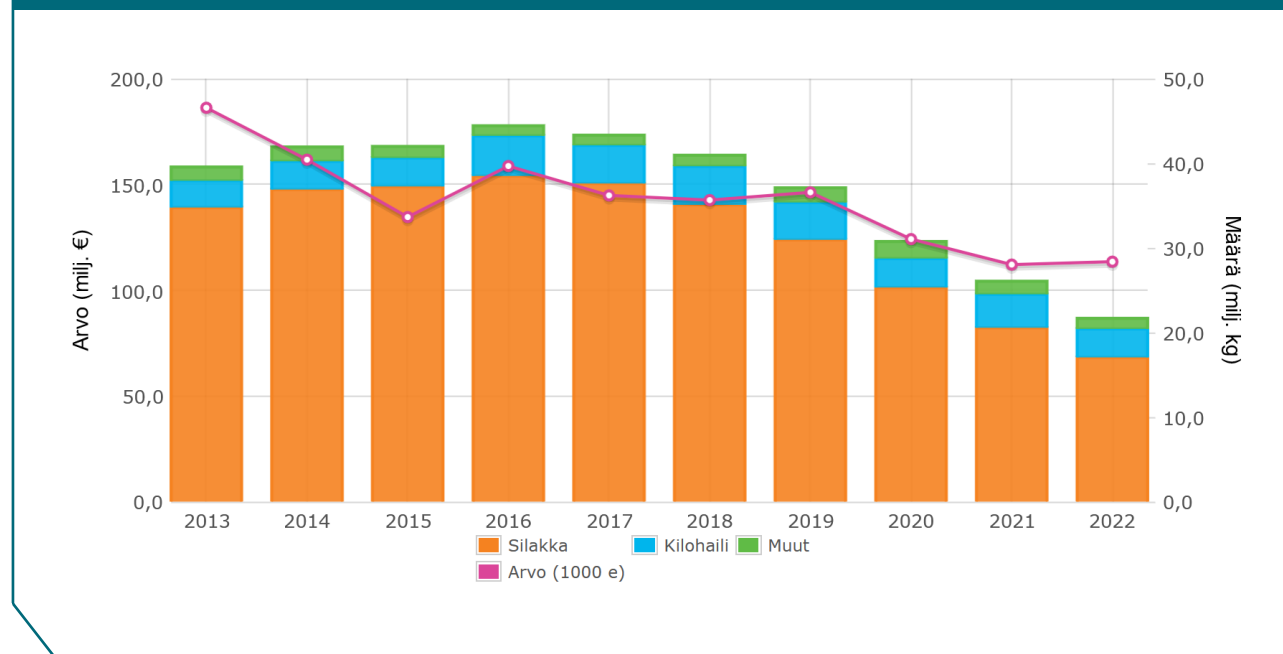
Kaupallisten kalastajien rekisterissä oli vuoden 2022 lopussa 2136 merialueen kalastajaa, joista 1-ryhmään kuului 387 kalastajaa. Kaupalliset kalastajat saivat vuonna 2022 mereltä saaliiksi 87 miljoonaa kiloa kalaa. Se oli lähes yksitoista miljoonaa kiloa vähemmän kuin edellisellä vuonna.

Saaliin määrään vaikuttivat kalastuskiintiöt, polttoainekustannukset, kalan kysyntä, hylje- ja merimetsohaitat sekä pyynnin määrä.

Kaupallisen merikalastuksen saaliista 94 % oli pääasiassa troolilla avomereltä pyydettyä silakkaa ja kilohailia. Silakkaa kalastettiin 68 miljoonaa kiloa ja kilohailia 13 miljoonaa kiloa. Silakkasaalis pieneni yhdeksän miljoonaa kiloa ja kilohailisaalis miljoona kiloa. Viidennes silakkasaaliista ja puolet kilohailisaaliista purettiin ulkomaille. Muikkua kalastettiin merellä enemmän kuin koskaan vuoden 1980 jälkeen. Myös ahvenen saalis oli pitkän ajan (1980–2021) keskiarvoon verrattuna suurempi. Arvokkaimpien lajien kuten siian, kuhan ja lohen saalis jäi keskimääräistä pienemmäksi.

Saaliin arvo oli 28,4 miljoonaa euroa eli samansuuruinen kuin vuotta aiemmin. 1-ryhmän kalastajien saaliin arvo oli 23,6 miljoonaa ja 2-ryhmän kalastajien 4,8 miljoonaa euroa.

Kuva 5. Merialueen kaupallisten kalastajien saaliin reaaliarvon ja määrän (viiva) kehitys merellä vuosina 2013–2022 (Luonnonvarakeskus 2022).

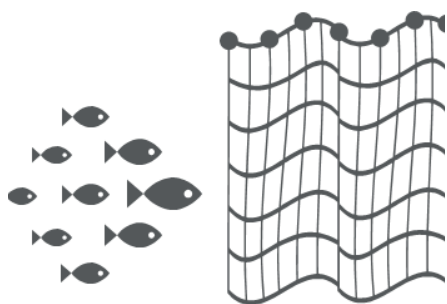
► Tilastotietokanta: Kaupallinen kalastus merellä

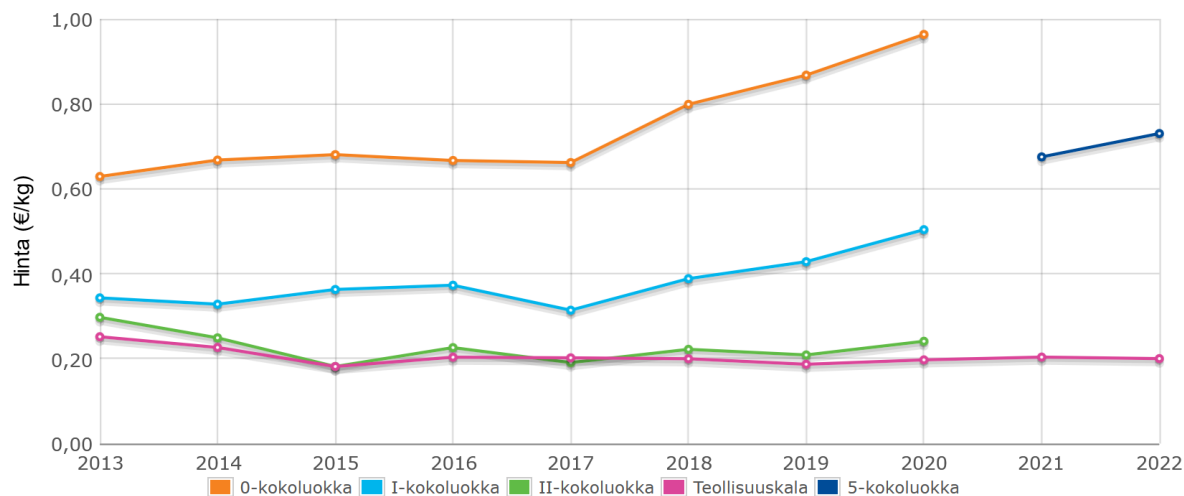
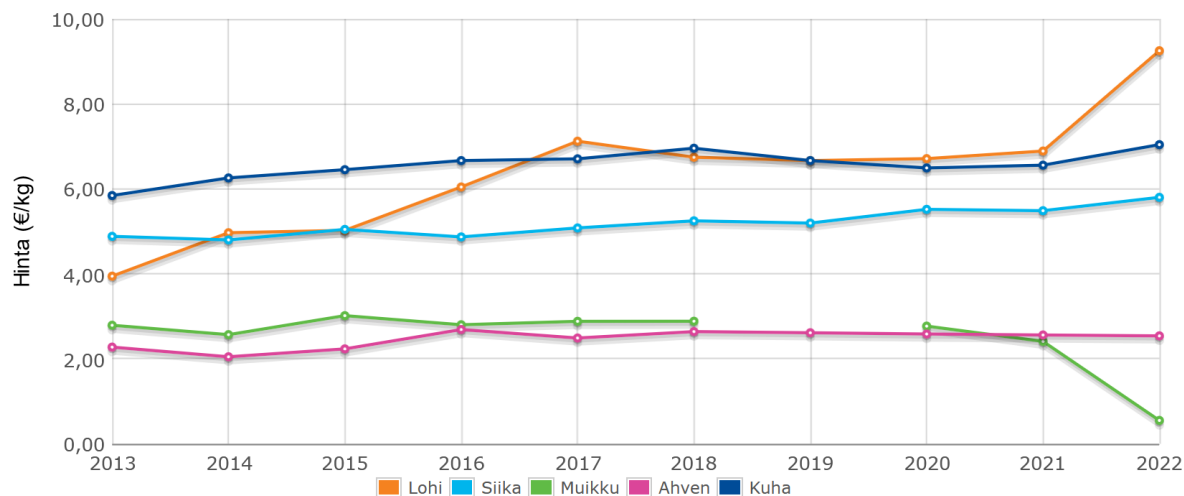
Kalan tuottajahintatiedot perustuvat kalan ensiostajien tekemiin ostoilmoituksiin. Vuonna 2022 kalan tuottajahinnat nousivat. Eniten nousi peratun lohien tuottajahinta, josta merialueen kaupallisille kalastajille maksettiin keskimäärin 9,25 €/kg, noin 44 % edellisvuotta enemmän. Ahvenen tuottajahinta (2,54 €/kg) ja kuhan tuottajahinta (7,04 €/kg) nousivat edellisvuoteen verrattuna. Ahvenen hinnassa nousua oli kuusi ja kuhan hinnassa viisitoista prosenttia vuoteen 2021 verrattuna.

Elintarvikesilakan tuottajahinta (0,36 €/kg) ja teollisuussilakan tuottajahinta (0,20 €/kg) nousivat hieman edellisvuoteen verrattuna. Elintarvike silakan hinta nousi kuusi ja teollisuussilakan hinta viisi prosenttia.

Vuoden 2022 kalan tuottajahinnat ovat täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa vain kiintiöidylle lajeille, joita ovat lohi, silakka, kilohaili, turska ja punakampela (ks. Menetelmät ja tulosten luotettavuus. Silakan tuottajahinta (kuva 6b) kokoluokassa 5 vastaa vanhoja kokoluokkia 0 ja 1.

Kuva 6. Lohen, siian, kuhan, ahvenen ja muikun reaalit tuottajahinnat vuosina 2013–2022 (Luonnonvarakeskus 2022).

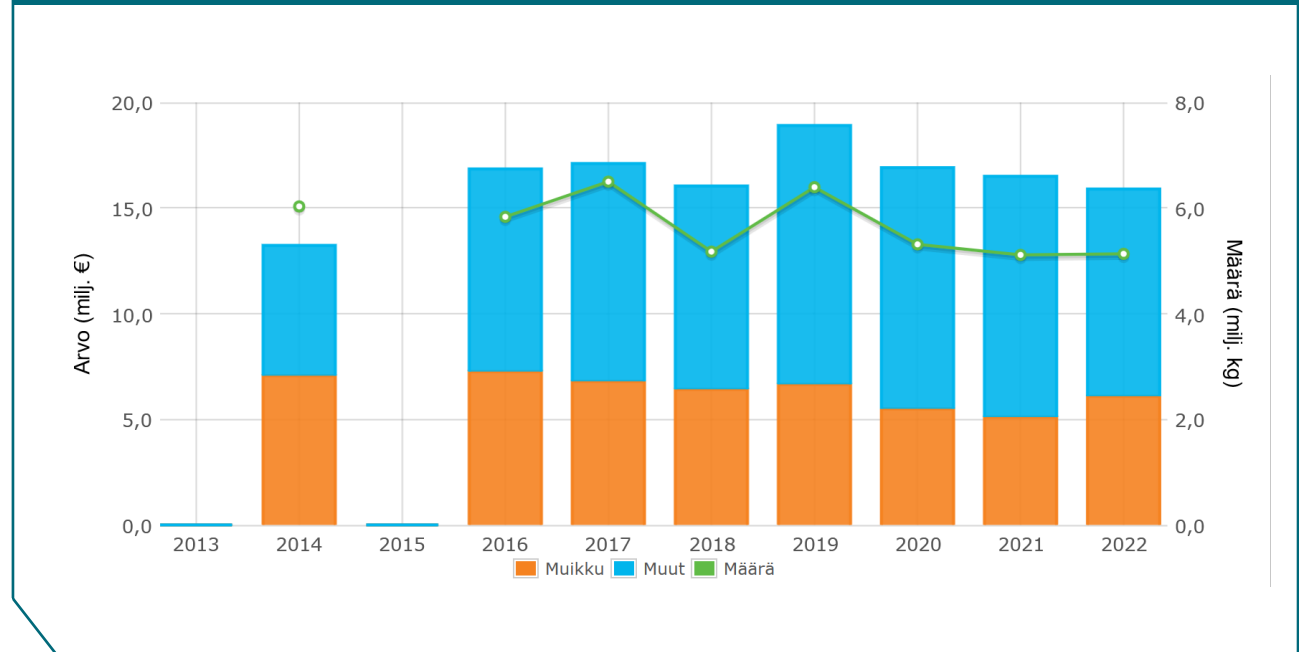

Sisävesikalastuksen kannattavuus vahvistui merkittävästi

Suomen sisävesille oli vuoden 2022 lopussa rekisteröitynyt 1637 kaupallista kalastajaa. Heistä 1-ryhmän kalastajia oli noin 340. Kaupalliset kalastajat saivat vuonna 2022 sisävesiltä saaliiksi 5,1 miljoonaa kiloa kalaa. Saalismäärä oli sama kuin edellisenä vuotena. Muikkusaalis kasvoi 2,4 miljoonaan kiloon. Sisävesiltä kaupallisesti pyydetystä kalansaaliista kolme viidesosaa oli muikkua tai kuhaa. Muikun osuus kokonaissaaliista oli noin 46 prosenttia, ja kuhan osuus 15 prosenttia.

Saaliin arvo oli 15,9 miljoonaa euroa. 1-ryhmän kalastajien saaliin arvo oli 12,7 miljoonaa, ja 2-ryhmän kalastajien 3,2 miljoonaa euroa. Muikku palasi saaliin arvolla mitattuna sisävesien merkittävämmäksi saalisajiksi. Sen arvo nousi 1,2 miljoonaa euroa, ja oli 5,8 miljoonaa euroa. Mäti mukaan lukien muikkusaaliin arvo oli 6,1 miljoonaa euroa. Kuhasaaliin arvo laski ja oli 5,3 miljoonaa euroa. Yhdessä muikku ja kuha muodostivat 80 prosenttia sisävesien kaupallisen kalastuksen kalansaaliin arvosta.

Kuva 7. Kaupallisen kalastuksen saaliin reaaliarvon ja määrän kehitys sisävesillä vuosina 2013-2022 (Luonnonvarakeskus 2022).

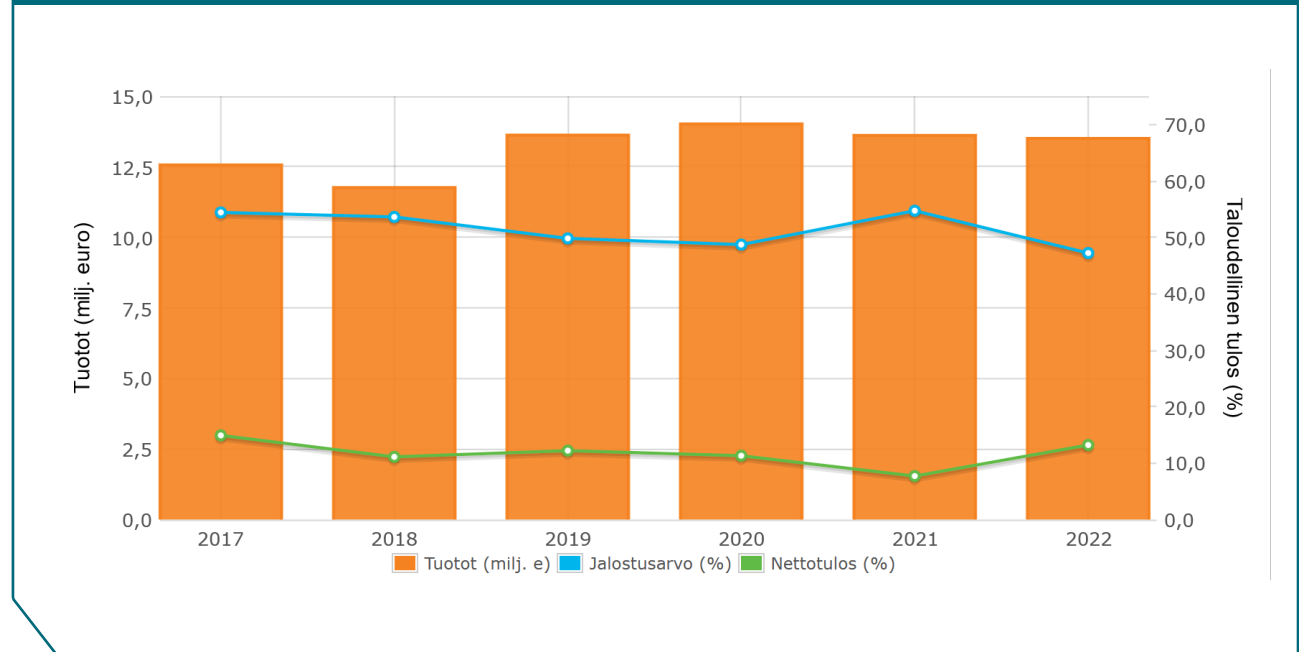

► Tilastotietokanta: Kaupallinen kalastus sisävesillä

Sisävesikalastuksen taloudellisissa tunnusluvuissa ovat mukana kaikki 1-ryhmän kalastusyritykset, joita oli yhteensä 317. Ne työllistivät 62 henkilötyövuotta. Kaupallisten sisävesikalastusyritysten tuotot olivat 13,5 miljoonaa euroa vuonna 2022 laskien noin prosentin edellisvuodesta. Jalostusarvo laski noin 13 % 6,4 miljoonaan euroon. Jalostusarvoprosentti oli noin 47. Nettotulos kasvoi merkittävästi (68 %) ollen 1,8 miljoonaa euroa. Nettotulosprosentti vuonna 2022 oli 13.

Nettotulos on kannattavuuden mittari, joka kertoo yrityksen tuloksen verojen jälkeen.

Kuva 8. Sisävesikalastuksen tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2017-2022.

► Tilastohakemisto: Kalatilastot

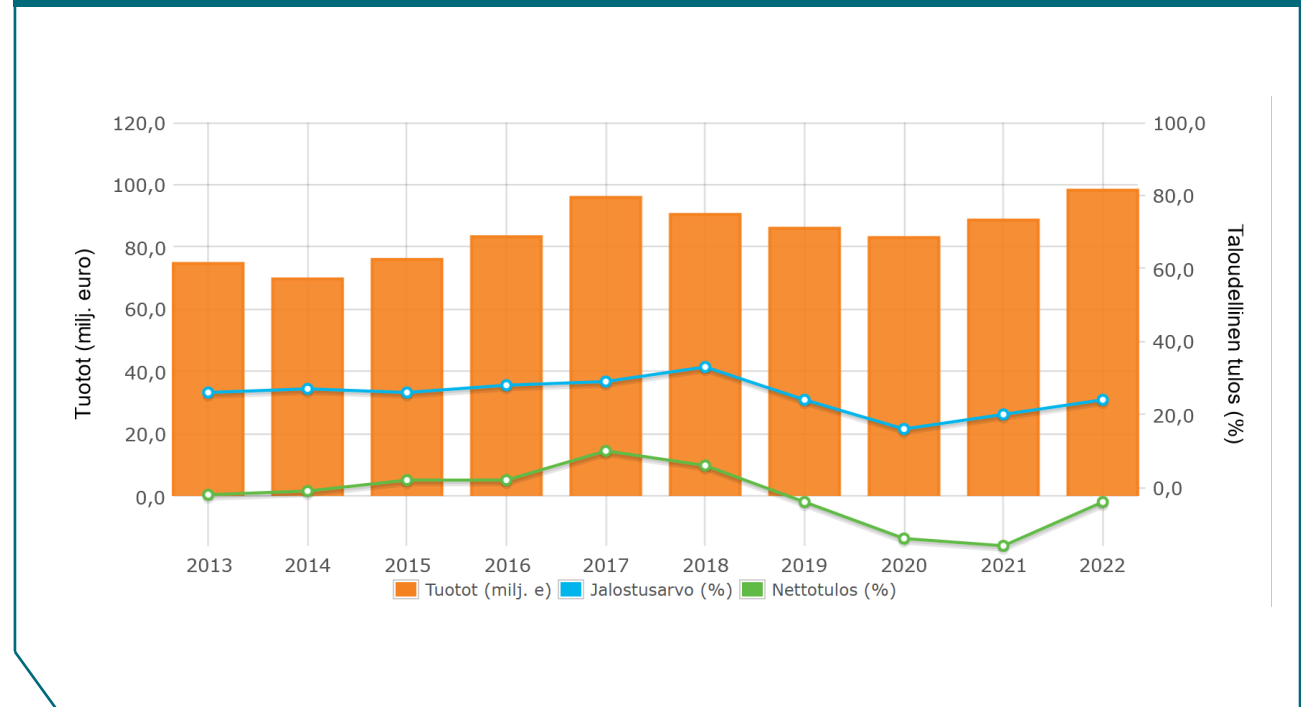
Vesiviljelyn kannattavuus parani

Vuonna 2022 Suomessa toimi 156 vesiviljely-yritystä, seitsemäntoista yritystä vähemmän kuin edellisellä vuonna (liite 3). Yritysten yhteenlasketut tuotot olivat 98,2 miljoonaa euroa, joka on 11 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Vesiviljely-yritysten nettotulos parani kaikkien tuotantosuuntien kohdalla, mutta koko toimialan tulos jäi edelleen tappiolliseksi vuonna 2022 (kuva 9).

Vesiviljely-yritysten tuotoista yli 50 prosenttia syntyi merialueen ruokalatuotannosta. Merikasvatusyritysten toiminta oli myös selvästi kannattavinta 8,6 miljoonan euron nettotuloksella. Poikastuotannossa tuotot olivat 29,4 miljoonaa euroa ja kasvua vuoden takaiseen syntyi 35 prosenttia. Myös nettotulos parani yli 40 prosenttia ollen 4,1 miljoonaa euroa. Kiertovesikasvatus oli ainoa tappiollinen tuotantosuunta. Sen tappiot olivat noin kaksinkertaiset tuottoihin nähden, 17,6 miljoonaa euroa, mikä selittää myös koko toimialan tappiollisen kokonaistuloksen.

Vesiviljelyn nettoinvestointien arvo oli 7,0 miljoonaa euroa. Suurimmat investoinnit tehtiin merialueen ruokalatuotannossa sekä kiertovesiyrityksissä. Vesiviljelyn vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat hyvällä tasolla kaikissa tuotantomuodoissa.

Kuva 9. Vesiviljely-yritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotulokset reaalin kehitys vuosina 2013–2022.

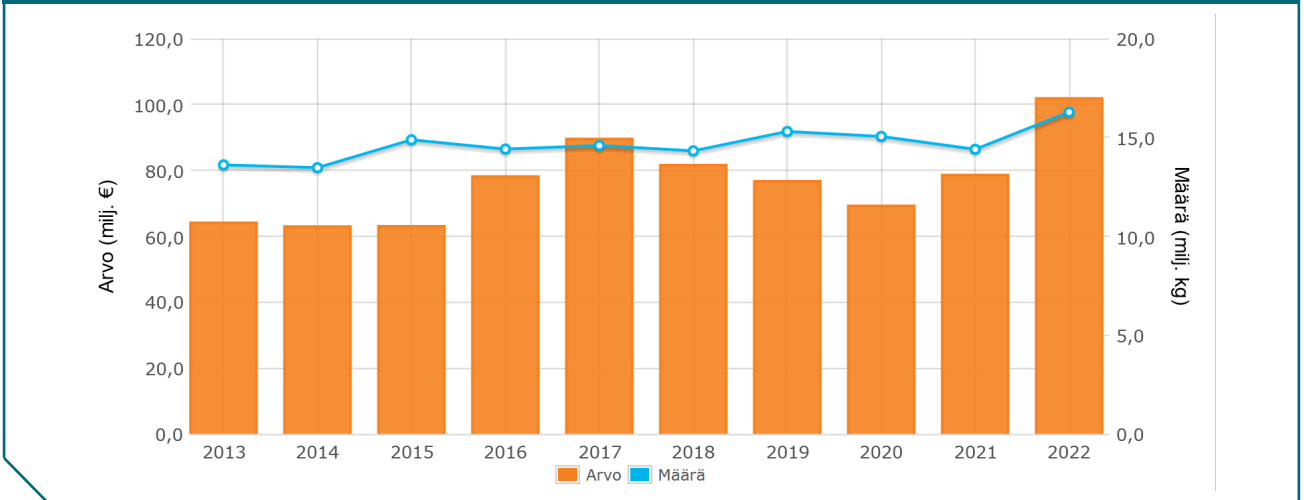
► Tilastotietokanta: Vesiviljelyn kannattavuus

Vuonna 2022 Suomessa kasvatettiin 16,3 miljoonaa kiloa ruokakalaa. Tuotannon määrä oli lähes kaksi miljoonaa kiloa enemmän kuin vuonna 2021. Ruokakalasta 43 prosenttia, lähes seitsemän miljoonaa kiloa, kasvatettiin Ahvenanmaalla. Kirjolohta tuotettiin 15,3 miljoonaa kiloa, joka on 94 prosenttia koko ruokakalatuotannosta. Kirjolohen mätiä myytiin elintarvikkeeksi noin 0,4 miljoonaa kiloa. Viljellyn siian tuotanto oli 0,8 miljoonaa kiloa, reilut 0,1 miljoonaa kiloa edellistä vuotta enemmän.

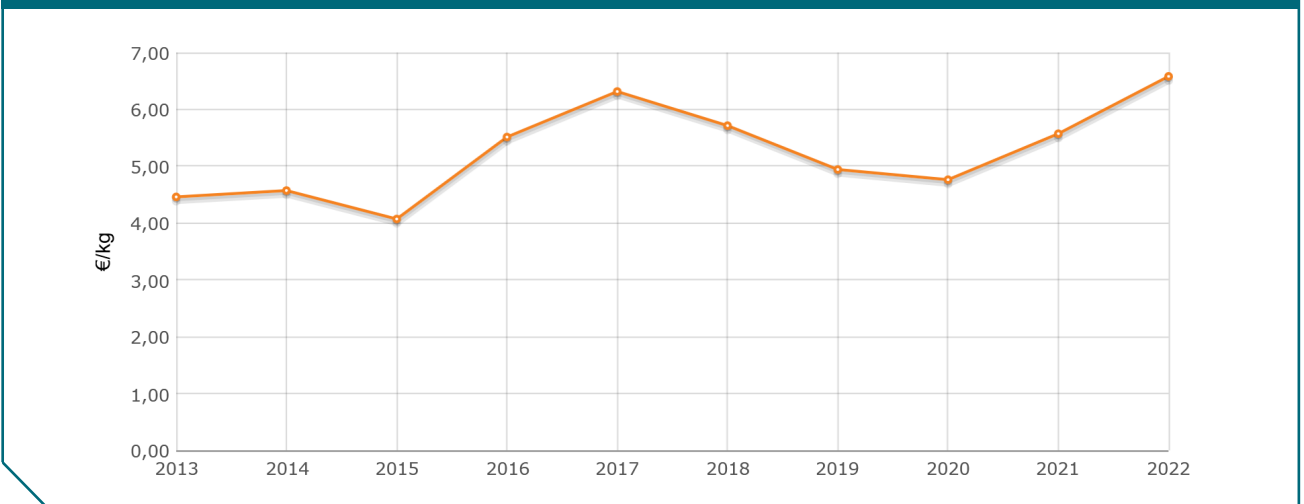
Ahvenanmaan tuotanto kasvoi edellisestä vuodesta reilut miljoona kiloa eli tuotanto palautui vuoden 2021 kalojen verenvuototautia edeltäneelle tasolle. Manner-Suomessa ruokakalaa tuotettiin merivedessä noin kuusi miljoonaa kiloa ja makeassa vedessä reilut kolme miljoonaa kiloa. Rannikolla tuotanto keskittyi Saaristomerellä ja Satakunnan alueelle, Sisä-Suomessa Savoan, Kainuuseen ja Lappiin. Kiertovesilaitoksilla tuotettiin 1,3 miljoonaa kiloa ruokakalaa.

Ruokakalatuotannon arvo oli 102 miljoonaa euroa eli lähes 23 miljoonaa euroa suurempi kuin vuonna 2021. Norjalaisen lohjen hinta oli korkealla ja se nosti myös kotimaisen kirjolohen tuottajahintaa. Myös kasvatetun siian tuottajahinta nousi. Ruokakalan lisäksi kalaa viljeltiin myös istutettavaksi luonnonvesiin. Erikoisia kalanpoikasia, vastakuoriutuneet pois lukien, tuotettiin istutuksiin ja jatkokasvatukseen yhteensä noin 50 miljoonaa yksilöä.

Kuva 10. Kasvatetun ruokakalan tuotannon reaaliarvo ja tuotantomäärä vuosina 2013–2022.

Kuva 11. Kirjolohen reaalihinnan kehitys vuosina 2013–2022.

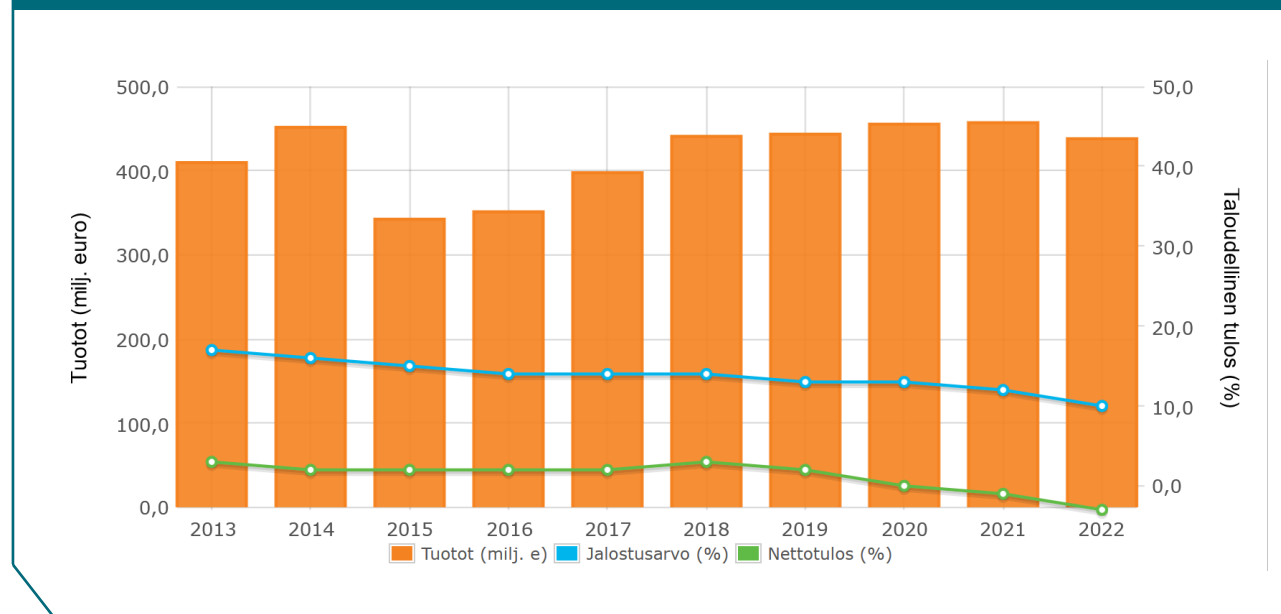
Jalostustoimialan kannattavuus heikkeni huomattavasti

Vuonna 2022 Suomessa toimi 117 kalanjalostuksen toimialakseen ilmoittanutta yritystä (liite 4). Kalanjalostuksen tuotot olivat 438 miljoonaa euroa, joka on neljä prosenttia vähemmän kuin vuonna 2021 (kuva 12). Kalanjalostustoimiala on hyvin keskittynyttä: 86 prosenttia toimialan liikevaihdosta syntyi kymmenessä suurimmassa yrityksessä.

Toimialan nettotulos heikkeni huomattavasti ja oli yli 11 miljoonaa euroa tappiollinen vuonna 2022. Suurin muutos on keski suurten yritysten tuloksen kääntyminen tappiolliseksi vahvan vuoden 2021 jälkeen. Keski suurten yritysten tulos oli yli kuusi miljoonaa euroa tappiollinen vuonna 2022. Suurilla yrityksillä tappioita kertyi yli viisi miljoonaa euroa. Tappiollisuuteen vaikuttivat muun muassa raaka-aineiden korkea hinta ja energiakustannusten nousu. Pienet yritykset tekivät kuitenkin positiivisen tuloksen.

Kalanjalostuksen toimiala työllisti 894 henkilötyövuotta, mikä oli 3 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Toimialan nettoinvestoinnit vähenivät 10 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna ja olivat 7,6 miljoonaa euroa. Investoinnit keskittyivät suurimpiin yrityksiin. Vakavaraisuus oli tyydyttävällä tasolla pienissä ja suurissa toimialan yrityksissä. Keski suurten yritysten vakavaraisuus oli hyvällä tasolla. Maksuvalmius oli keski suurissa ja suurissa toimialan yrityksissä tyydyttävällä tasolla. Pienten yritysten maksuvalmius oli hyvällä tasolla.

Kuva 12. Kalanjalostusyritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2013–2022.

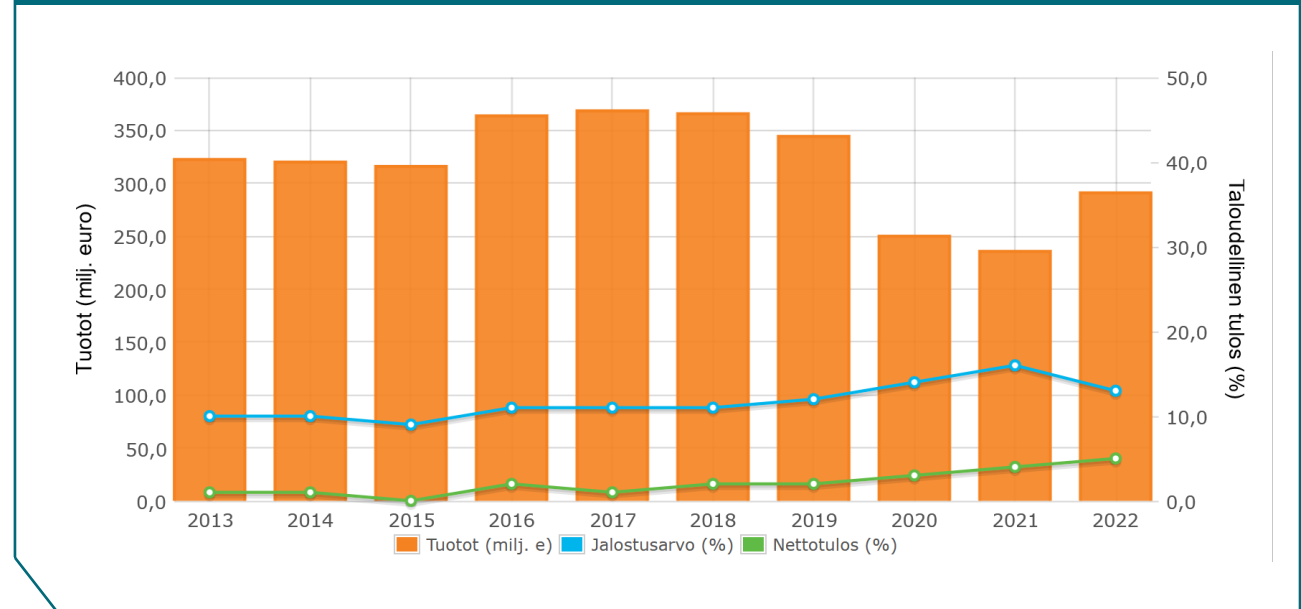
► Tilastotietokanta: Kalanjalostuksen kannattavuus

Kalatukkukaupan tuotot kasvoivat

Vuonna 2022 Suomessa oli 51 kalan tukkukaupan toimialakseen ilmoittanutta yritystä (liite 5). Yritysten määrä pysyi ennallaan edellisestä vuodesta. Toimialan työllistävyys oli 450 henkilövuotta, mikä on hieman enemmän kuin edellisenä vuonna. Toimialan yhteenlasketut tuotot olivat noin 291 miljoonaa euroa, mikä on lähes neljänneksen enemmän kuin edellisellä vuonna. Tuotot olivat kuitenkin edelleen alle vuoden 2019 tason.

Tuotot kasvoivat 21-29 % kaikissa toimialan yritysten kokoluokissa. Nettotulos oli positiivinen kaikissa kokoluokissa. Nettotulos kasvoi merkittävästi suurissa ja keskisuurissa yrityksissä, mutta väheni pienissä. Yhteensä toimialan nettotulos oli 14,5 miljoonaa euroa, missä kasvua edellisvuoteen nähden oli 44 %. Toimialan nettoinvestoinnit kasvoivat 37 % ja olivat 2,5 miljoonaa euroa.

Kuva 13. Kalatukkuyritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2013–2022.

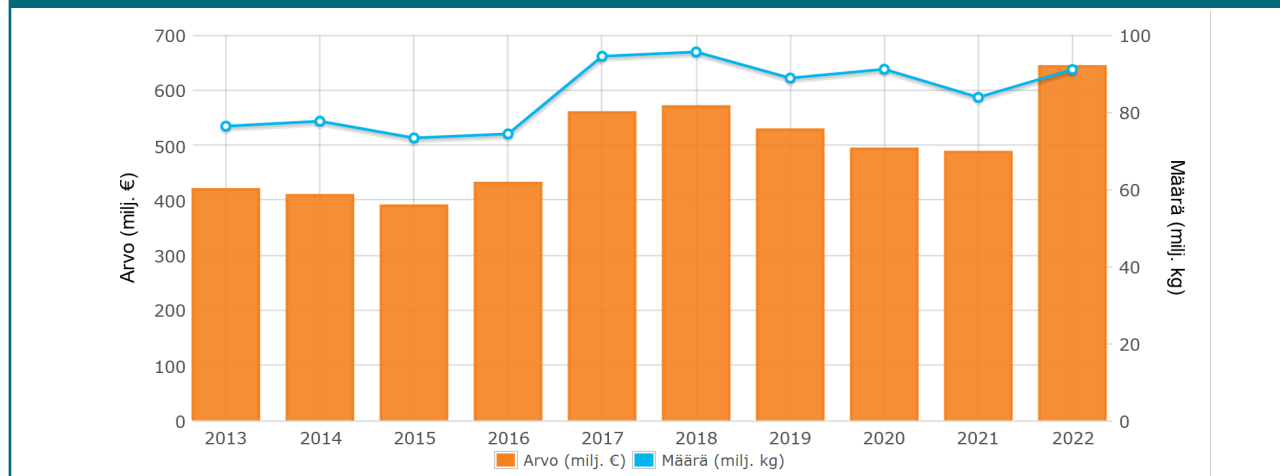

► Tilastotietokanta: Kalatukkukaupan kannattavuus

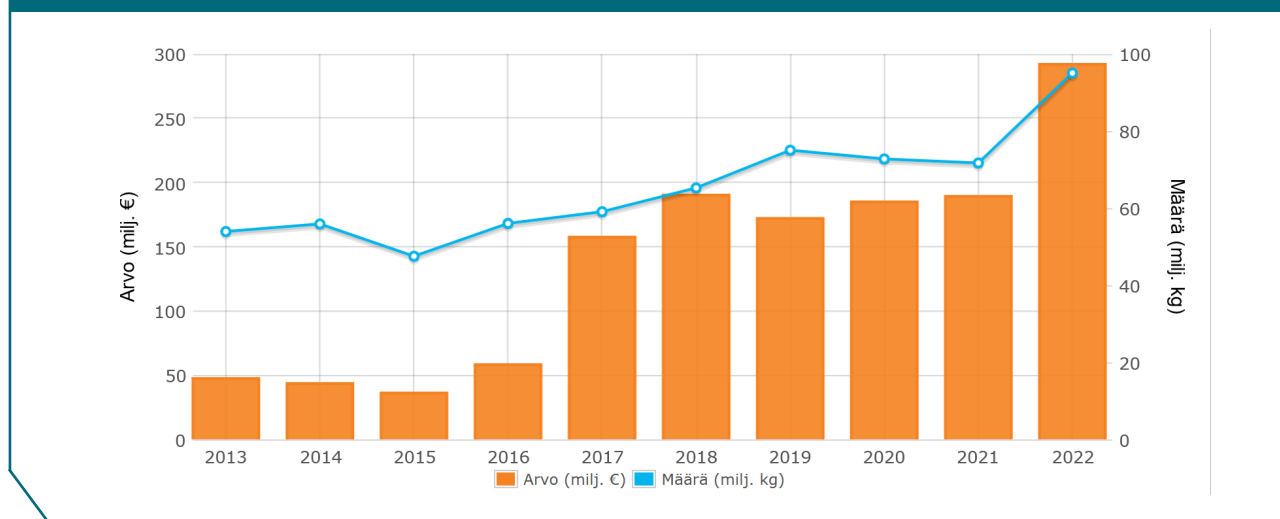
Suomeen tuotiin 97 miljoonaa kiloa kalaa ja kalatuotteita vuonna 2022. Edellisvuoteen verrattuna tuontimäärä kasvoi yli kuudella miljoonalla kilolla. Tuonnin arvo, 652 miljoonaa euroa, kasvoi 192 miljoonalla eurolla. Arvoltaan tärkeimmät tuontituotteet olivat tuore lohi, tonnikalasäilykkeet sekä lohi- ja taimenfilee. Elintarvikkeeksi tuotujen kalatuotteiden määrä oli 91 miljoonaa kiloa, mikä oli määrältään seitsemän miljoonaa kiloa ja arvoltaan 188 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän.

Tärkeimmät kalan ja kalatuotteiden tuontimaat olivat Norja (442 miljoonaa euroa), Ruotsi (54 miljoonaa euroa) ja Tanska (20 miljoonaa euroa). Tuonnin kokonaismäärästä 61 prosenttia (59 miljoonaa kiloa) tuli Norjasta. Eniten tuotiin ihmisravinnoksi tuoretta kokonaista merilohta (49 miljoonaa kiloa), josta meni sellaisenaan vientiin 33 miljoonaa kiloa. Lisäksi tuotiin muun muassa tuoretta filettä ja katkarapuja. Ruotsista tuotiin kalaa ja kalatuotteita yhdeksän miljoonaa kiloa ja Tanskasta neljä miljoonaa kiloa.

Kuva 14a. Ihmisravinnoksi käytettyjen äyriäisten ja kalatuotteiden tuonnin määrä ja reaaliarvo vuosina 2013–2022 (Luonnonvarakeskus 2022).

Kuva 14b. Ihmisravinnoksi käytettyjen äyriäisten ja kalatuotteiden viennin määrä ja reaaliarvo vuosina 2013–2022 (Luonnonvarakeskus 2022).

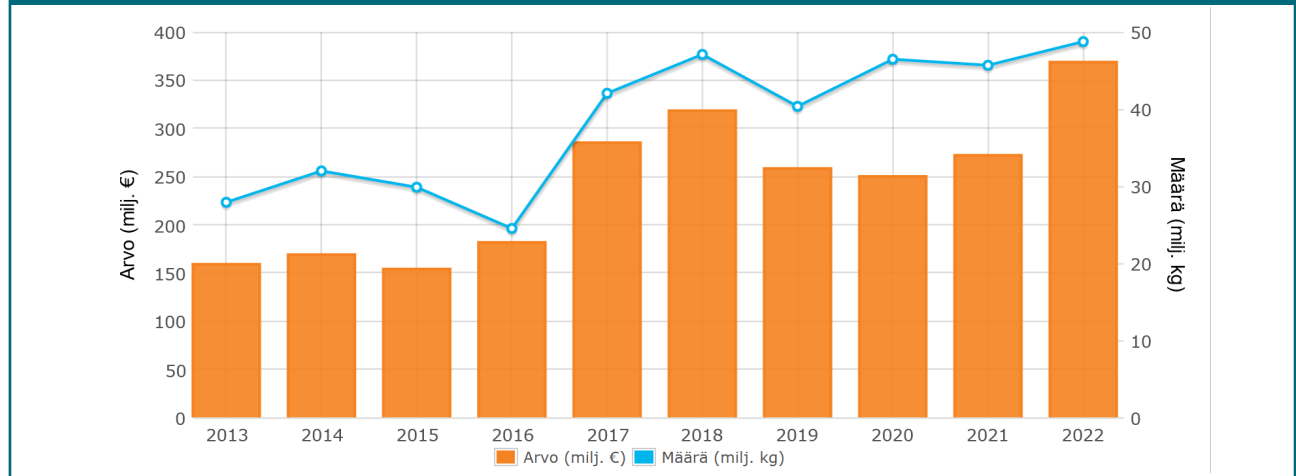

Suomesta vietiin kalaa ja kalatuotteita 106 miljoonaa kiloa vuonna 2022. Viennin määrä kasvoi 27 miljoonalla kilolla edellisvuodesta. Viennin arvo, 310 miljoonaa euroa, kasvoi 126 miljoonalla eurolla. Norjasta tuodun tuoreen kokonaisen lohien edelleen viennin arvo muualle Eurooppaan kasvoi 130 miljoonasta eurosta 234 miljoonaan euroon.

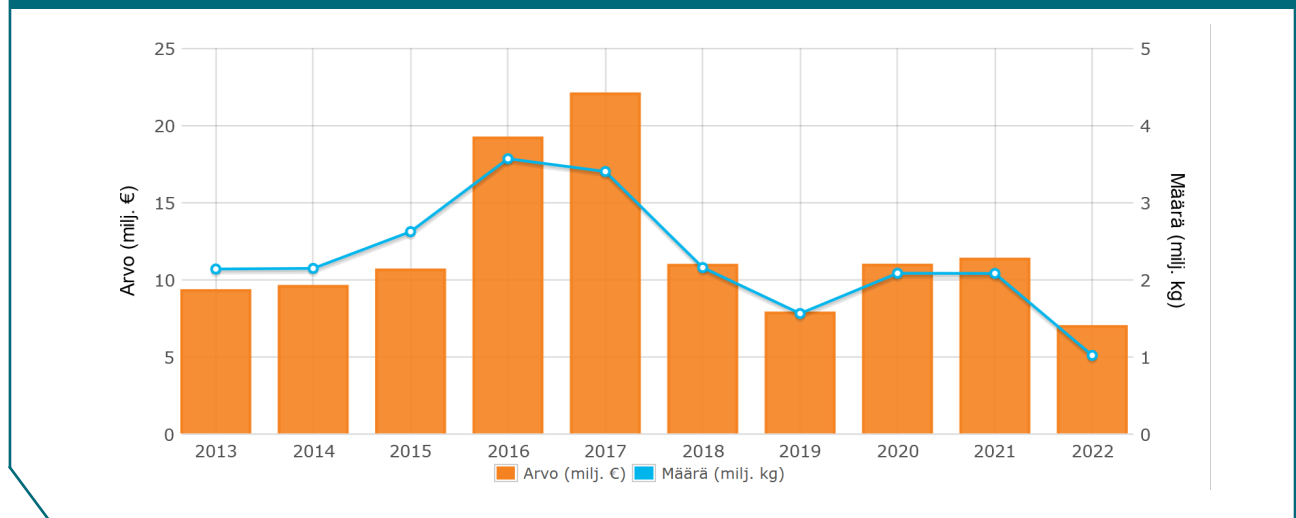
Ihmisravinnoksi vietyjen tuotteiden määrä oli 95 miljoonaa kiloa, ja muuksi kuin ihmisravinnoksi vietiin 11 miljoonaa kiloa. Arvoltaan ylivoimaisesti tärkein viennissä oli edelleen tuore kokonainen lohi. Muista tuotteista arvokkaimpia olivat mäti ja mätituotteet, pakastettu kokonainen silakka sekä kalajauho.

Tärkeimmät kalan ja kalatuotteiden vientimaat olivat Ranska (44 miljoonaa euroa), Puola (37 miljoonaa euroa), Viro (35 miljoonaa euroa), Liettua (32 miljoonaa euroa), Alankomaat (28 miljoonaa euroa) ja Italia (25 miljoonaa euroa). Tuoreen kokonaisen lohien kauttakulkuviennistä suuntautui 18 prosenttia Ranskaan ja 16 prosenttia Puolaan.

Kuva 15a. Norjalaisen tuoreen lohien tuonnin määrä ja reaaliarvo vuosina 2013–2022 (Luonnonvarakeskus 2022).

Kuva 15b. Norjalaisen tuoreen lohien viennin määrä ja reaaliarvo vuosina 2013–2022 (Luonnonvarakeskus 2022).

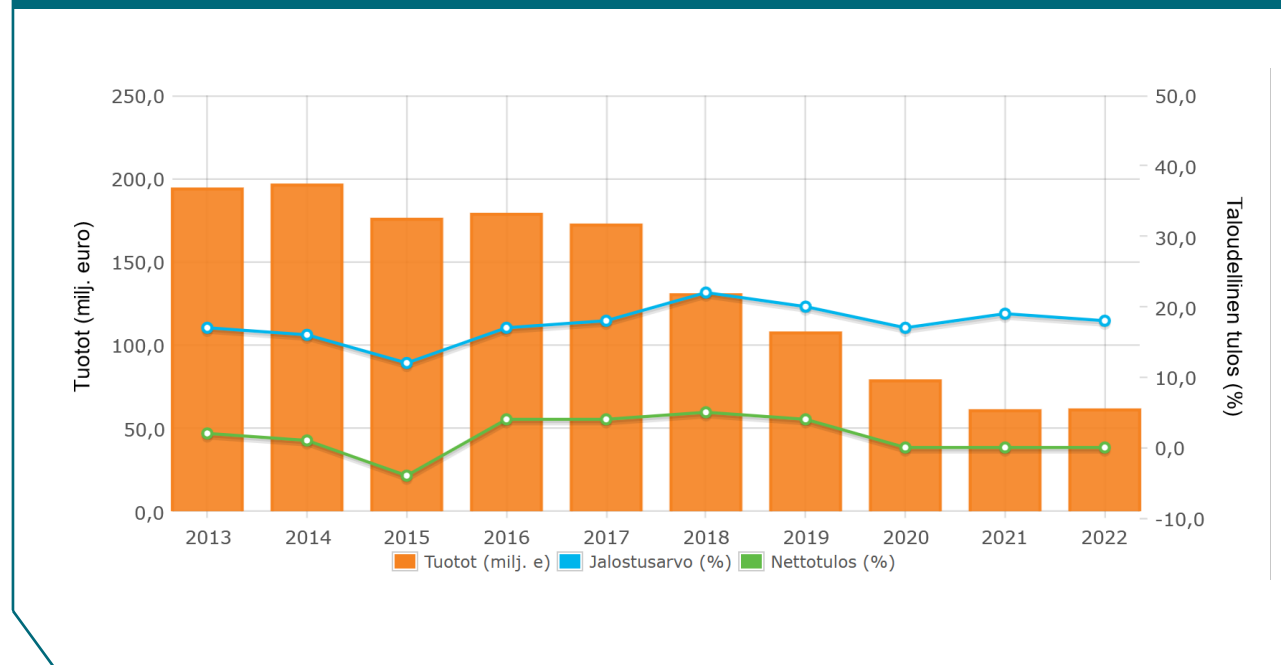

Vähittäiskaupan kannattavuus kasvoi

Vuonna 2022 Suomessa oli toiminnassa 81 kalan vähittäiskaupan toimialakseen ilmoittanutta yritystä (liite 6). Yritysten lukumäärä laski edellisvuodesta kahdella. Toimiala työllisti 175 henkilötyövuotta, mikä on kaksi vähemmän kuin edellisellä vuonna. Vähittäiskauppayritysten yhteenlasketut tuotot kasvoivat hienoisesti edellisestä vuodesta ja olivat 60,9 miljoonaa euroa (kuva 15).

Ala on keskittynyt ja kymmenen suurinta yritystä kattoivat noin 75 % toimialan kokonaisliiketoimintavuodesta. Toimialan nettotulos oli 0,2 miljoonaa euroa, kun vuotta aiemmin se teki nol-latuloksen. Vakavaraisuus oli toimialan yrityksissä hyvä kaikissa yritysten kokoluokissa. Suurten yritysten maksuvalmius oli hyvä, keskisuurten ja pienten tyydyttävä.

Kuva 16. Kalan erikoistuneiden vähittäiskauppayritysten tuottojen, jalostusarvon ja nettotuloksen reaalin kehitys vuosina 2013–2022.

► Tilastotietokanta: Kalan vähittäiskaupan kannattavuus

Menetelmät ja tulosten luotettavuus

Kalatalouden toimialakatsaus on kalatalouden yritysten viimeisiin tilasto- ja tilinpäätöstietoihin perustuva katsaus suomalaisen kaupallisen kalastuksen, vesiviljelyn, kalanjalostuksen, kalatukkukaupan ja kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan taloudellisesta tilasta.

Tässä laatuselosteessa kuvataan lyhyesti katsauksen tulosten ymmärtämisen kannalta tarpeelliset tiedot aineistoista ja menetelmistä. Tarkemmat kuvaukset ovat erillisissä tilasto- tai toimialajulkaisuissa, jotka löytyvät Luonnonvarakeskuksen (www.luke.fi) tai Tilastokeskuksen (<http://www.stat.fi/til/yrti/>) internet-sivuilta.

Aineisto ja menetelmät

Aineistona on käytetty Luonnonvarakeskuksen kaupallista kalastusta, vesiviljelyä, kalanjalostusta, ulkomaankauppaa ja kalan tuottajahintoja koskevia tilastoja sekä Tilastokeskuksen ja Luonnonvarakeskuksen kalatalouden yrityksiä koskevia tilinpäätösaineistoja. Tuoreimmat tilastotiedot koskevat yleensä katsauksen julkaisuvuotta edeltävää vuotta. Kalajalosteiden tuotantotilasto tehdään vain joka toinen vuosi ja sitä koskevat tiedot perustuvat aina uusimpaan julkaisuun. Nimellishinnat ja -arvot ovat elinkustannusindeksillä tai kuluttajahintaindeksillä muunnettu reaalisiksi aikasarjan viimeisimmän vuoden hintatasoon suhteutettuna. Kalan hinnat ovat arvonlisäverottomia.

Toimialaa ja yrityksiä koskevat taloudelliset tiedot perustuvat kalatalousyrityksiä koskeviin tilinpäätöstietoihin. Tilinpäätöstiedot koskevat kalanjalostuksen, kalatukkukaupan ja kalan vähittäiskaupan osalta jonkin edellä mainitun päätoimialakseen ilmoittaneita yrityksiä, jotka ovat toimineet yli puoli vuotta tilastovuonna ja jotka ovat työllistäneet enemmän kuin puoli henkilöä tai tase ylittää 170 000 euroa tai investoinnit ylittävät 50 000 euroa. Merialueen kaupallisen kalastuksen ja vesiviljelyn tilinpäätöstiedot koskevat kaikkia yrityksiä ja kalastajia. Tilastokeskuksen kalatalousyritysten todelliset tilinpäätöstiedot ovat Luonnonvarakeskuksen käytössä vasta yritysten tilinpäätösvoittoa seuraavana vuotena, minkä vuoksi tässä raportissa hyödynnetään myös Tilastokeskuksen julkaisemia tilinpäätösten ennakkotietoja. Uusimman vuoden tiedot ovat siten ennakkotietoja ja saattavat muuttua lopullisessa tilinpäätösaineistossa.

Sisävesikalastuksen taloudellisiin arvoihin liittyy epävarmuutta. Tämä johtuu siitä, että tietoja saaliin arvosta ja tilinpäätöksistä ei pystytä hyödyntämään yhtä kattavasti kuin merialueella. Taloudellisten tunnuslukujen epävarmuuden minimoimiseksi on tähän julkaisuun otettu mukaan ainoastaan 1-ryhmän kaupalliset sisävesikalastajat. Sisävesikalastus on jaettu pääasiallisen kalastustekniikan mukaan seuraaviin luokkiin: merrat, verkko, nuotta, rysät ja paunetit sekä troolaukset.

Luonnonvarakeskus on tilinpäätösaineistojen pohjalta laskenut taloudelliset tunnusluvut kalatalouden toimialoille. Toimialat ovat kalastusta ja vesiviljelyä lukuun ottamatta jaettu kolmeen kokoluokkaan: suuret yritykset (suurimmat 10 % yrityksistä), keski-suuret yritykset (suurimmat 40 % jäljelle jääneistä) ja pienet yritykset. Tästä perusryhmittelystä poiketen kalastusyrietykset jaettiin suuriin (> 24 m) ja pieniin (< 24 m) troolareihin, yli 10 000 euron liikevaihdon rannikkokalastajiin ja alle 10 000 euron liikevaihdon rannikkokalastajiin. 10 000 euron vuotuinen liikevaihto on ALV-velvollisuuden raja, joka on vuodesta 2016 lähtien I ja II ryhmän kaupallisen kalastajan tuloraja kalastajarekisterissä.

Vesiviljely-yrietykset jaettiin tuotantosuunnan mukaan ruokakalatuotantoon meressä, ruokakalatuotantoon sisävesillä, poikastuotantoon, luonnonravintolammikoihin sekä kiertovesikasvatukseen. Näiden tuotantosuuntaakohtaisten tunnuslukujen laskennassa käytettiin Tilastokeskuksen tilinpäätösaineiston lisäksi Luonnonvarakeskuksen keräämiä vesiviljely-yrietysten tuotanto- ja taloustietoja. Perusjoukkoon kuuluivat kaikki sellaiset vesiviljely-yrietykset, joilla oli toimintaa tarkasteluajanjaksona ja jotka ilmoittivat yrityksen päätoimialaksi vesiviljelyn.

Kalatalouden toimialojen laajuutta ja kannattavuutta kuvattiin liiketoiminnan tuotoilla, jalostusarvolla, käyttökatteella ja nettotuloksella. Liiketoiminnan tuotot sisältävät liikevaihdon lisäksi liiketoiminnan muut tuotot kuten korvaukset, suorat avustukset ja vuokratuotot.

Jalostusarvolla tarkoitetaan toimialan tuottamaa arvonlisää. Jalostusarvo saadaan, kun tuotoista vähennetään aine- ja tarvikkehankinnat, ulkopuoliset palvelut ja muut liiketoimintakulut kuin henkilöstökulut. Jalostusarvo sisältää kansantaloudelle lisäarvoa luovia eriä kuten palkat, pääomakulut, verot ja voiton. Jalostusarvoprosentti on jalostusarvon osuus tuotoista.

Käyttökate kertoo yrityksen liiketoiminnan tuloksen ennen poistoja ja rahoituseriä. Käyttökateprosentti kuvaa muuttuvien ja kiinteiden kustannusten jälkeen jäävän tuloksen osuutta liikevaihdosta.

Nettotulos on kannattavuuden mittari, joka kertoo yrityksen tuloksen verojen jälkeen ennen satunnaisia tuottoja ja kuluja. Nettotulosprosentti on nettotuloksen osuus liiketoiminnan tuotoista.

Liitetaulukoissa esitetään myös toimialan nettoinvestointeja, vakavaraisuutta ja maksuvalmiutta koskevia tunnuslukuja. Nettoinvestoinnit ovat toimialan aineelliset ja aineettomat investoinnit. Vakavaraisuuden tunnusluku omavaraisuusaste kertoo, missä määrin omaisuus on rahoitettu omalla pääomalla. Rahoituksen riittävyttä ja maksuvalmiutta kuvaa current ratio (likviditeettikerroin). Se mittaa yrityksen kykyä selvitä lyhytaikaisista velvoitteista rahoitus- ja vaihto-omaisuuden avulla.

Tulosten luotettavuus

Yrityksen toimiala määritetään vuosittain liikevaihtoperusteisesti päätoimialan mukaan. Suurimmat yritykset toimivat usein monella toimialalla. Esimerkiksi ison kalankasvattajan päätoimiala voi olla kalatukkukauppa tai kalanjalostus. Monella kalastusyrityksellä on omaa jalostustoimintaa. Yritys voi olla tukku- tai jalostusyritys riippuen siitä, kuinka suuri osa myynnistä on minäkin vuonna omassa yrityksessä jalostettujen tuotteiden myyntiä. Monella toimialalla toimiva yritys saattaa siten joskus siirtyä toimialalta toiselle. Suurten yritysten siirtyminen voi vaikuttaa koko toimialan tulokseen.

Kalan vähittäiskauppaa koskeva toimiala kattaa vain kalan vähittäiskauppaan erikoistuneet liikkeet. Pääosa kalasta myydään kuluttajille kuitenkin markettien kalatiskien kautta. Markettien myynti kuuluu kalan vähittäiskaupan toimialaan vain siinä tapauksessa, jos kalatiskijä hoitaa kalan vähittäiskauppaa päätoimialanaan harjoittava yritys.

Rekisteröityneet kaupalliset kalastajat jaetaan kahteen ryhmään kalastuksesta saatavan liikevaihdon mukaan niin, että ryhmien rajana on 10 000 euron liikevaihto. Toimialakatsaus koskee nykyisellään kaikkia merialueen kaupallisia kalastusyrityksiä, jotka ovat ilmoittaneet saalista. Sisävesikalastusyrityksistä mukana ovat ainoastaan 1-ryhmän kaupalliset kalastajat.

Pienten yritysten kannattavuutta koskevat tunnusluvut antavat todellisuutta myönteisemmän kuvan, koska pienyrittäjät eivät yleensä maksa itselleen palkkaa vaan ottavat tulonsa yrityksen tuloksesta. Tilastokeskus korjaa pienten yritysten tulosta laskennallisella palkkakorjauksella. Palkkakorjausta ei ole tässä katsauksessa otettu huomioon, koska kalatalouden toimialalla pääosa yrityksistä on kausiluonteisesti toimivia pienyrittäjiä.

Vuoden 2022 kalan tuottajahinnat ovat täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa vain kiintiöidyille lajeille, joita ovat lohi, silakka, kilohaili, turska ja punakampela. Kaikkien muiden lajien osalta uusi elinkeinokalatalouden keskusrekisteristä saatu aineisto on tarkentanut hintatietoja. Vuoteen 2021 asti muiden kuin kiintiöityjen kalalajien hintatiedot perustuvat 20-30 yritykseltä kerättyihin hintatietoihin, jotka sisältävät lähes yksinomaan ihmisravinnoksi tarkoitettua kalaa. Vuonna 2022 Varsinais-Suomen ELY-keskus alkoi valvomaan Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1224/2009 mukaisten kalan ostoilmoitusten toimittamista myös muista kuin kiintiöidyistä kalalajeista. Tämän johdosta kalan tuottajahintatilaston aineisto on vuoden 2022 osalta huomattavasti aiempia vuosia kattavampi ja sisältää myös rehukäyttöön ostettua kalaa muidenkin lajien kuin silakan ja kilohailin osalta. Rekisteriaineiston kattavuuden parantuminen vaikutti erityisesti niiden lajien hintoihin, joista merkittävä osa myydään rehukäyttöön (esim. muikku ja lahna).

Tilastossa käytetyt kasvatetun kirjolohen hintatiedot olivat Manner-Suomen osalta edellisvuosia suppeammat. Ahvenanmaalta kasvatetun kalan osalta hintatiedot saatiin kattavasti.

Viitteet

Suomen virallinen tilasto: Kalan tuottajahinnat 2022 [verkkajulkaisu]. Julkaisupaikka: Luonnonvarakeskus [12.5.2023].
Saantitapa: <https://www.luke.fi/fi/tilastot/kalan-tuottajahinta>.

Suomen virallinen tilasto: Kaupallinen kalastus merellä 2022 [verkkajulkaisu]. Julkaisupaikka: Luonnonvarakeskus [25.5.2023].
Saantitapa: <https://www.luke.fi/fi/tilastot/kaupallinen-kalastus-merella>.

Suomen virallinen tilasto: Kalan ulkomaankauppa 2022 [verkkajulkaisu]. Julkaisupaikka: Luonnonvarakeskus [13.9.2023].
Saantitapa: <https://www.luke.fi/fi/tilastot/kalan-ulkomaankauppa>.

Suomen virallinen tilasto: Vesiviljely 2022 [verkkajulkaisu]. Julkaisupaikka: Luonnonvarakeskus [29.6.2023].
Saantitapa: <https://www.luke.fi/fi/tilastot/vesiviljely>.

Suomen virallinen tilasto: Kaupallinen kalastus sisävesillä 2022 [verkkajulkaisu]. Julkaisupaikka: Luonnonvarakeskus [20.10.2023].
Saantitapa: <https://www.luke.fi/fi/tilastot/kaupallinen-kalastus-sisavesilla>.

Liitteet

Liite 1. Merikalastuksen laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2022 sekä muutos vuodesta 2021.

2022 MERIKALASTUS

Tunnusluvut	Isot troolarit			Pienet troolarit			Rannikkokalastus, yli 10 000 e			Rannikkokalastus, alle 10 000 e			Yhteensä		
		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %
Toimialan laajuus															
Yrityksiä		11	0		18	-5		294	-34		730	32		1053	2
Henkilöstö		70	19		19	-27		54	-32		-9	-131		134	-31
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%		Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%		Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	
Tuotot	18,0	100	-9	4,1	100	-57	10,0	100	10	2,2	100	-18	34,2	100	-17
Jalostusarvo	5,6	31	-21	2,0	49	-72	6,4	64	13	1,3	59	-19	15,3	45	-29
Käyttökate	1,7	9	-52	1,0	24	-83	6,0	60	24	1,2	55	2	9,9	29	-36
Nettotulos	-1,5	-8	-180	0,3	7	-93	5,0	50	37	0,0	0	-100	3,7	11	-50
Toimialan investoinnit															
Nettoinvestoinnit	1,2	7	-58	0,4	11	-31	1,9	19	-56	0,2	8	-82	3,7	11	-57
Toimialan vakavaraisuus															
Omavaraisuus		21	-43		64	-6		77	7		80	-15		48	-25
Current ratio		0,8	-11		3,6	-5		1,3	-19		16,9	-44		1,4	-44
Toimialan tuottavuus	1000 €			1000 €			1000 €			1000 €			1000 €		
Liikevaihto/htv	253,9		-21	207,8		10	159,8		66	-213,1		-393	240,8		39
Jalostusarvo/htv	80,0		-33	105,3		-62	118,5		65	-144,4		-361	114,2		2
Yrityksen kannattavuus keskimäärin	1000 €/yritys			1000 €/yritys			1000 €/yritys			1000 €/yritys			1000 €/yritys		
Tuotot	1 637	100	-9	226	100	-55	34	100	68	3	100	-38	33	100	-18
Jalostusarvo	513	31	-21	109	48	-71	22	64	73	2	57	-41	15	45	-31
Käyttökate	158	10	-51	54	24	-83	20	60	90	2	53	-25	9	29	-37
Nettotulos	-140	-9	-182	18	8	-92	17	50	110	0	-3	-147	4	11	-50

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 2. Sisävesikalastuksen (1-ryhmän) laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2022 sekä muutos vuodesta 2021.

2022 SISÄVESIKALASTUS

Tunnusluvut	Merrat			Verkko			Nuotta			Rysät ja paunetit			Troolit			Yhteensä		
		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %
Toimialan laajuus																		
Yrityksiä		19	36		153	-12		45	30		67	21		33	22		317	4
Henkilöstö		4	47		25	24		11	-10		8	-34		14	6		62	2
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%		Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	1,0	100	133	4,8	100	-14	2,3	100	13	2,3	100	-14	3,1	100	7	13,5	100	-1
Jalostusarvo	0,5	50	133	2,2	46	-18	1,3	57	1	0,9	39	-44	1,5	48	-7	6,4	47	-15
Käyttökate	0,3	30	180	1,3	27	-7	0,7	30	427	0,5	22	-33	0,6	19	-20	3,5	26	26
Nettotulos	0,1	10		0,7	15	-18	0,5	22	256	0,2	9	-38	0,2	6	87	1,80	13	68
Toimialan tuottavuus	1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €		
Liikevaihto/htv	208,8		59,1	180,8		-31,4	189,1		20,5	270,5		41,6	209,2		13,5	202,2		-1
Jalostusarvo/htv	129,8		54,6	90,3		-34,3	117,9		14,3	107,8		-15,4	102,0		-17,0	102,8		-16
Yrityksen kannattavuus keskimäärin	1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%	
Tuotot	53,1	100	88	31,6	100	-1	51,8	100	-14	33,9	100	-32	94,2	100	-11	42,7	100	51
Jalostusarvo	27,7	52	67	14,5	46	-7	29,5	57	-21	13,0	38	-54	44,0	47	-28	20,2	47	-18
Käyttökate	17,1	32	157	8,5	27	5	15,6	30	303	8,0	23	-45	18,6	20	-33	11,0	26	21
Nettotulos	5,3	10	520	4,8	15	-5	10,9	21	220	3,2	10	-45	7,4	8	31	5,6	13	64

Liite 3. Vesiviljelyn laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2022 sekä muutos vuodesta 2021.

2022 VESIVILJELY

Tunnusluvut	Ruokakalatuotanto meressä			Ruokakalatuotanto sisävesissä			Kiertovesikasvatus			Poikaskalatuotanto			Luonnonravintolammikot			Yhteensä		
		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %
Toimialan laajuus																		
Yrityksiä		24	-14		14	-7		3	-50		28	-3		87	-8		156	-10
Henkilöstö		111	-8		38	111		102	23		128	27		8	-89		386	-2
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%		Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	51,9	100	14	3,6	100	24	9,4	100	0	29,4	100	35	3,8	100	-58	98,2	100	11
Jalostusarvo	18,5	36	24	1,5	42	75	-9,6	-102	5	11,5	39	33	1,6	42	-55	23,5	24	31
Käyttökate	13,4	26	51	0,8	22	87	-14,3	-152	1	5,2	18	31	0,9	24	-35	6,0	6	2701
Nettotulos	8,6	17	67	0,5	14	56	-17,6	-187	22	4,1	14	42	0,1	3	131	-4,3	-4	70
Toimialan investoinnit																		
Nettoinvestoinnit	4,5	9	44	1,5	41	507	3,3	35	0	1,7	6	147	0,4	10	-62	11,4	12	52
Toimialan vakavaraisuus																		
Omavaraisuus		73	3		78	34		71	16		55	6		66	16		68	8
Current ratio		4,3	2		9,0	105		3,7	68		2,4	26		4,4	120		3,5	30
Toimialan tuottavuus	1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €		
Liikevaihto/htv	440,2		18	94,1		-40	68,0		-34	221,5		9	457,4		296	236,3		10
Jalostusarvo/htv	166,4		34	39,8		-16	-94,3		-22	90,0		5	206,0		326	60,9		34
Yrityksen kannattavuus keskimäärin	1 000 €/yritys			1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%		1 000 €/yritys	%	
Tuotot	2 163	100	33	254	100	31	3 147	100	101	1 051	100	40	44	100	-54	629	100	23
Jalostusarvo	771	36	45	107	42	88	-3 200	-102	-91	411	39	37	18	42	-50	151	24	46
Käyttökate	557	26	76	60	24	90	-4 753	-151	-97	187	18	38	10	22	-35	39	6	3185
Nettotulos	360	17	97	35	14	82	-5 863	-186	-57	147	14	49	1	2	137	-27	-4	67

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 4. Kalanjalostuksen laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2022 sekä muutos vuodesta 2021.

2022 KALANJALOSTUS

Tunnusluvut	Suuret yritykset			Keskisuuret yritykset			Pienet yritykset			Yhteensä		
		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %
Toimialan laajuus												
Yrityksiä		12	0		47	-6		58	-5		117	-5
Henkilöstö		647	0		233	14		15	-32		894	3
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	381,8	100	-6	50,4	100	9	5,5	100	-3	437,8	100	-4
Jalostusarvo	35,7	9	-13	7,9	16	-38	1,5	27	0	45,0	10	-18
Käyttökate	4,8	1	-3	-2,9	-6	-185	0,8	15	7	2,7	1	-71
Nettotulos	-5,1	-1	-8	-6,4	-13	-451	0,4	7	24	-11,2	-3	-318
Toimialan investoinnit												
Nettoinvestoinnit	6,1	2	-11	1,3	3	1	0,2	4	-7	7,6	2	-10
Toimialan vakavaraisuus												
Omavaraisuus		24	-20		53	130		40	18		30	0
Current ratio		1,2	-8		1,4	40		2,1	11		1,3	8
Toimialan tuottavuus	1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €		
Liikevaihto/htv	587,0		-6	198,0		-11	368,0		49	483,0		-7
Jalostusarvo/htv	55,0		-13	34,0		-46	98,0		43	50,0		-21
Yrityksen kannattavuus keskimäärin	1 000 €/yritys			1 000 €/yritys			1 000 €/yritys			1 000 €/yritys		
Tuotot	31 820	100	-6	1 072	100	16	95	100	2	3 742	100	1
Jalostusarvo	2 971	9	-13	167	16	-35	25	26	1	385	10	-14
Käyttökate	399	1	-3	-61	-6	-189	13	14	1	23	1	-69
Nettotulos	-427	-1	-9	-137	-13	-488	6	6	40	-96	-3	-348

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 5. Kalatukkukaupan laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2022 sekä muutos vuodesta 2021.

2022 TUKKKAUPPA

Tunnusluvut	Suuret yritykset			Keskisuuret yritykset			Pienet yritykset			Yhteensä		
		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %
Toimialan laajuus												
Yrityksiä		5	0		21	0		25	0		51	0
Henkilöstö		256	6		176	-6		17	55		450	3
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	195,7	100	21	89,8	100	28	5,4	100	29	290,9	100	24
Jalostusarvo	23,7	12	3	13,4	15	3	1,4	26	63	38,4	13	4
Käyttökate	9,5	5	-1	3,9	4	35	0,5	9	56	13,9	5	8
Nettotulos	12,5	6	36	1,8	2	180	0,2	4	-7	14,5	5	44
Toimialan investoinnit												
Nettoinvestoinnit	1,1	1	47	1,1	1	28	0,30	6	180	2,5	1	37
Toimialan vakavaraisuus												
Omavaraisuus		56	-13		37	6		56	27		50	-11
Current ratio		3,6	50		1,4	-7		2,1	24		2,4	14
Toimialan tuottavuus	1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €		
Liikevaihto/htv	763,0		17	509,0		37	309,0		-18	645,0		22
Jalostusarvo/htv	92,0		-2	76,0		9	80,0		2	85,0		2
Yrityksen kannattavuus keskimäärin	1 000 €/yritys			1 000 €/yritys			1 000 €/yritys			1 000 €/yritys		
Tuotot	39 141	100	21	4 278	100	28	214	100	26	5 704	100	23
Jalostusarvo	4 731	12	3	638	15	3	54	25	58	753	13	4
Käyttökate	1 901	5	-1	186	4	36	20	9	44	272	5	8
Nettotulos	2 498	6	35	84	2	190	9	4	20	284	5	44

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

Liite 6. Kalaan erikoistuneen vähittäiskaupan laajuus, kannattavuus ja vakavaraisuus vuonna 2022 sekä muutos vuodesta 2021.

2022 VÄHITTÄISKAUPPA

Tunnusluvut	Suuret yritykset			Keskisuuret yritykset			Pienet yritykset			Yhteensä		
		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %		Kpl	Muutos, %
Toimialan laajuus												
Yrityksiä		8	0		33	0		40	-2		81	-1
Henkilöstö		111	9		55	-19		10	43		175	-1
Toimialan kannattavuus	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %	Milj. €	%	Muutos, %
Tuotot	41,9	100	0	16,3	100	1	2,7	100	20	60,9	100	1
Jalostusarvo	7,1	17	4	2,8	17	-29	1,0	37	33	10,9	18	-6
Käyttökate	1,9	5	36	0,4	2	-63	0,5	19	17	2,9	5	-3
Nettotulos	-0,2	0	73	0,0	0	-100	0,3	11	-7	0,2	0	
Toimialan investoinnit												
Nettoinvestoinnit	1,1	3	105	0,3	2	-44	0,1	4		1,5	2	27
Toimialan vakavaraisuus												
Omavaraisuus		72	-6		44	16		46	-23		68	-3
Current ratio		2,1	-30		1,4	0		1,6	60		2,0	-13
Toimialan tuottavuus	1 000 €			1 000 €			1 000 €			1 000 €		
Liikevaihto/htv	372,0		-5	292,0		24		263,0	-18	343,0		5
Jalostusarvo/htv	64,0		-5	52,0		-10		95,0	-11	62,0		-5
Yrityksen kannattavuus keskimäärin	1 000 €/yritys			1 000 €/yritys			1 000 €/yritys			1 000 €/yritys		
Tuotot	5 241	100	0	494	100	1	67	100	20	752	100	2
Jalostusarvo	893	17	4	86	17	-28	24	36	32	135	18	-4
Käyttökate	238	5	34	13	3	-61	13	19	21	35	5	-4
Nettotulos	-19	0	81	1	0	-94	9	13	20	3	0	180

Omavaraisuusaste (omalla pääomalla rahoitetun omaisuuden osuus): yli 40 % hyvä, 20-40 % tyydyttävä, alle 20 % huono

Current ratio (rahoituksen riittävyys): yli 2 hyvä, 1-2 tyydyttävä, alle 1 heikko

ISSN 2342-7639 (verkkojulkaisu)
ISBN 978-952-380-877-5 (verkkojulkaisu)
URN [urn.fi/URN:ISBN:978-952-380-877-5](https://nbn-resolving.org/urn:fi:URN:ISBN:978-952-380-877-5)

Copyright: Luonnonvarakeskus (Luke)
Kirjoittajat: Joonas Valve, Lauri Vesala ja Jari Setälä
Julkaisija ja kustantaja: Luonnonvarakeskus (Luke), Helsinki 2024
Julkaisuvuosi: 2024
Kannen kuva: Pro Kala